

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, núm. 20, botiga
Telèfon A. 4115. — BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50. — ESTRANGER, 2'50

ELS QUE TORNEN

El vell.—Noi, ets un gran home!

Els bons dretistes

L'estat de coses que hi havia a l'Estat espanyol en matèria de religió, de cultes, i d'ensenyança, era accentuadament favorables als elements catòlics i, políticament, als elements dretistes. Només cal comparar aquest estat de coses amb el que existeix en altres Estats tan catòlics com Bèlgica, per exemple, i es veurà ben aviat els avantatges que aquí tenen els representants de la tradició catòlica ibèrica.

Però d'aquesta situació favorable no n'estan contents. I heu's aquí que ara, tot just en un moment en què les esquerres no donen senyals de vida, les dretes comencen una campanya en sentit reaccionari i de proselitisme religiós. Fa l'efecte que aquests elements, de psicologia bel·licosa, tenen ganes de barallar-se, i com que el marasma dels elements contraris feia difícil que vingués la baralla, ells, desitjosos de tenir amb qui heure-se-les, es dediquen a fer soroll, per tal de despertar els sentiments d'esquerra. Tan bon punt aquests estiguin desvetllats, tindrem per aquí aprop, segons sembla, una lluita semblant a la que ara veiem a França. Semblant, però no igual, ni molt menys. Aquí els catòlics tenen tot el que demanen els catòlics francesos, i encara molta cosa més.

Per tant, la campanya de les dretes peninsular, no pot tenir sinó un efecte: i és provocar un moviment d'esquerra que plantegi els diversos problemes que en l'ordre religiós i civil crea l'actual estat de coses a l'Estat espanyol. Fet i fet, una baralla d'aquesta mena ha de perjudicar per força els privilegis de l'Església catòlica i els avantatges que els dretistes tenen en una pila de rams, començant per l'ensenyança.

No ens planyem, doncs, de l'actitud de les dretes. Elles treuen la són dels ulls a les esquerres ensopides. Aquests dretistes que corren per aquí són els bons dretistes, és a dir, els dretistes que ens convenen a nosaltres, que som homes d'esquerra. Només hi veiem el perill d'una dissociació de forces en altres camps de la nostra activitat política. Creiem, tanmateix, que es trobarà la fórmula per mantenir la cohesió necessària en el camp de coincidència ètnica, tot acudint a la lluita en el camp on es situen aquests dretistes exemplars.

El triomf republicà d'Alemanya

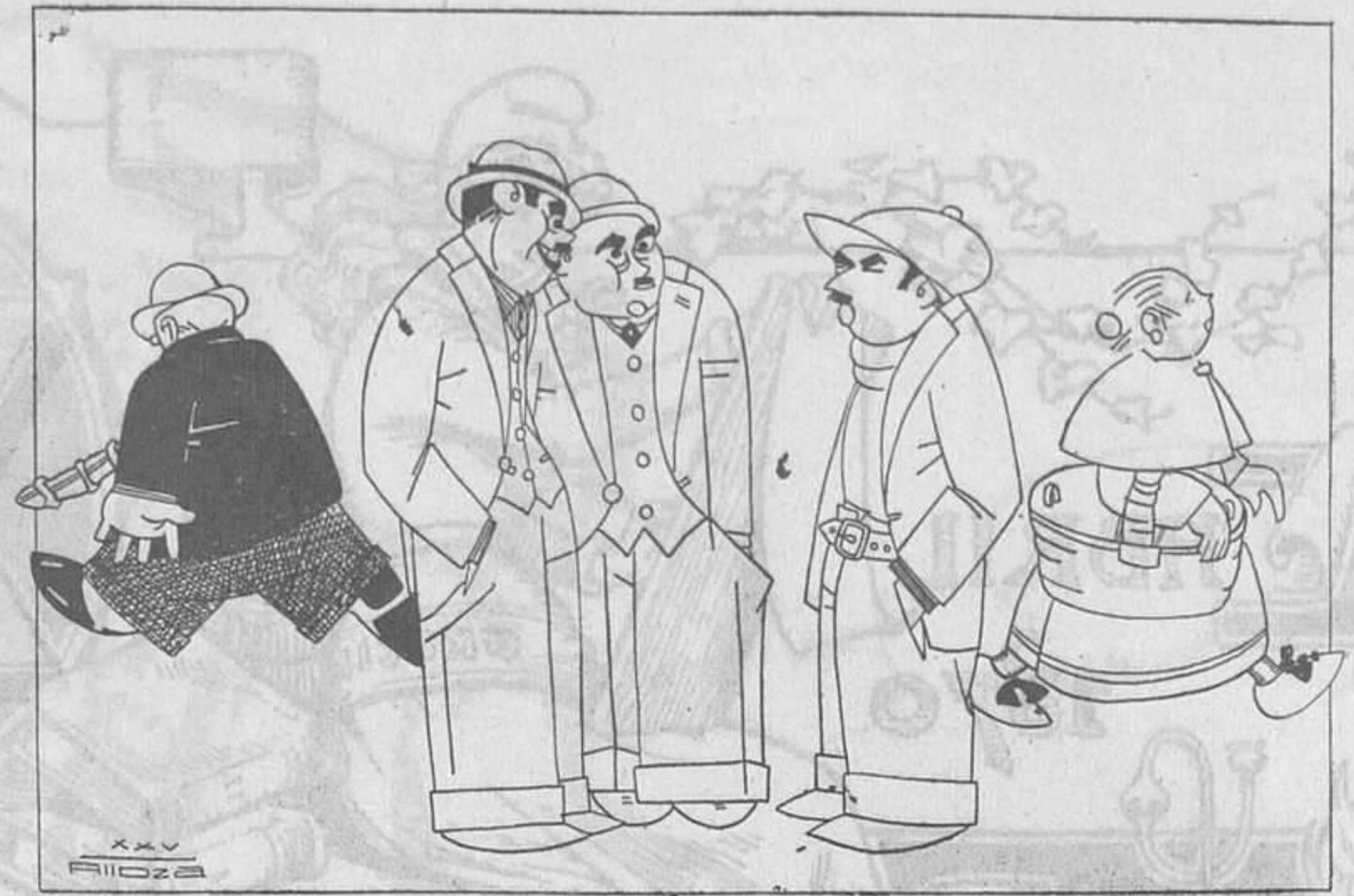

Què era abans la Prússia? Una mena de Tibet enorme i inaccessible a tota ascensió democràtica. Què és la Prússia avui? La ciutadella del republicanisme alemany. Abans els prussians constituïen la guàrdia imperial. Ara, són el batalló dels blaus, i el batalló dels blaus, fou, ja és sabut, el batalló jacobí, terror de la Vendée insurreccionada.

Alemanya és la Prússia, i la Rússia és Berlín. Doncs a Prússia i a Berlín, la victò-

ria republicana, en les eleccions presidencials de diumenge, ha estat definitiva. No hi fa res que el candidat monàrquic hagi arribat al cap de totes les lluites. Anava sol, sostingut per un bloc, mentre els altres, dispersos, cercaven una votació partidista, equivalent a una antivotació. Les xifres són definitives. A tot Alemanya, en Jarres, candidat de les dretes, ha aconseguit 10.387.593 vots, i els partits republicans—socialistes, centre catòlic i demòcrates—13.234.490. Per a la majoria absoluta es necessitaven 13.406.269 vots. Hauria estat, doncs, republicana el primer torn, perquè es deia que la coalició constitucionalista compta, encara, amb mig milió de vots de reserva.

Més, encara. Resta la Prússia, i en aquesta trobem les següents xifres: els partits d'esquerra han tingut 9.055.000 vots, mentre que els de la dreta s'han acontentat amb 6.896.000 vots. I resten els comunistes amb els seus 2.200.000 de votants. Resum: més d'onze mi-

UNA TRAGEDIA

—I diu que s'ha suïcidat?
—Sí! De solter no guanyava prou diners per a viure i el van obligar a casar-se!

lions de vots republicans, ja que els comunistes també ho són, contra sis milions de monàrquics.

Hem de congratular-nos d'aquest avenç democràtic d'Alemanya, perquè la seva lluita integra la lluita universal per la llibertat. Davant del triomf republicà, sobretot a Alemanya, tan admirada pels nostres conservadors, ningú podrà parlar de l'hora reaccionària d'Europa, perquè els mateixos conservadors anglesos, són uns demòcrates purs, al costat dels quals, els nostres republicans clàssics apareixen moderats.

Rússia, república extremista. Polònia, república. Txec-Eslovàquia, república, Suïssa, república. Grècia, república. Turquia, república. Portugal, república. França, república. Alemanya, república. Anglaterra, república coronada. Europa, doncs, és ja republicana. La guerra ha donat els seus fruits. La república esdevé un magnífic sanatori per als pobles vitals que volen trobar un règim de convalescència i de fortalesa.

PARADOX

Fem un tracte

Els catòlics espanyols de matís ultramuntà fan cor durant aquests dies a la campanya dels seus correligionaris francesos. Qualsevol diria que les lleis franceses tenen vigència dins l'Estat espanyol i que Herriot governa les Espanyes. Doncs bé: nosaltres proposem als clericals que criden per aquí, un tracte que creiem avantatjós per uns i altres. Aquest tracte podria consistir en el següent: els ultramuntans ibèrics acceptaran les fórmules que en matèria de culte i d'ensenyança accepten els catòlics francesos, i a canvi d'això nosaltres no demanarem cap reforma en sentit laic durant un cert espai de temps.

Trobem paradoxal la cridòria de les dretes espanyoles, que no s'adonen o no volen adonar-se de la situació privilegiada en què es troben en molts punts. Que repassin, per exemple, les declaracions fetes pel bisbe de Estrasburg, monsenyor Ruch, i s'adonaran que sosté una tesi molt diferent de la que defensa, per exemple, *El Correo Catalán*. Més direm encara. I és que Charles Maurras (al qual hem vist citat aquests dies per publicacions de Barcelona) tot combatent, com és natural en ell, les tendències de l'actual Govern francès i de la majoria parlamentària, i fins defensant el document dels prelatos francesos, es situa en un terreny de respecte i de tolerància, fins al punt que proposa una fórmula relativa al plet de l'ensenyament, fórmula que sintetitza en les següents paraules: que cadascú es pagui la seva ensenyança. Això vol dir que l'Estat deixi de pagar les escoles d'una confessió o d'una tendència determinada, incluint-hi les escoles neutres o laiques, i que els catòlics per una banda, els protestants per una altra, els jueus per una altra i els lliurepensadors per una altra, tinguin les escoles corresponents i se les paguin ells mateixos.

Accepten aquesta fórmula els ultramuntans ibèrics? Si la accepten els demanarem que tot seguit la posin en pràctica, i els feli-

citarem, i els direm coses boniques, i els farem un monument, encara que sigui a la Plaça de Catalunya.

No l'accepten? Doncs que tinguin la bondat de no cridar tant, i que facin el favor de no comparar-se amb els catòlics francesos, els quals, a despit de l'actitud que ara prenen, són en el fons deu vegades més liberals que els ultramuntans ibèrics.

FULMEN

PELMES I PALMES

Demà, diumenge de rams, que és diada senyalada molts de pelmes aniran a fer beneir la palma. De Galileu no n'hi han; de pelmes més que de palmes. Demà els pelmes sortiran a fer beneir la palma. Diu que Jesús Galileu era home de fer miracles i en tal dia com demà a Jerusalem entrava voltat de palmes i flors i muntat damunt d'un ase. Per això cada any veiem una munió de palmes i gent que van a cavall sense saber fer miracles i aclamats per tots costats pels homes que van fent d'ase. Aquest diumenge de rams creiem serà igual que els altres, moltes palmes, molts llores, Jerusalem agitades, però com sempre hi haurà més pelmes que no pas palmes.

Ego

TEMES SOCIALS

Treball lliure

La doctrina evangèlica constrenyeix a l'home a guanyar el pa amb la suor del seu front. En les fonts mateixes de la Bíblia es consagra el treball, com una obligació sagrada i ineludible, com l'essència mateixa de la sanció divina i el motor i nervi de tota humana col·lectivitat.

I l'home néix despul·lat, sense forces i sense seny, exempt de tota facultat per a exercir l'obligació santa de guanyar-se el pa.

I quan amb els anys comença de desvetllar-se-li la consciència, s'adona de què tot allò que pot retre un fruit útil està en possessió d'altres homes qui ho treballen en profit propi, i que les lleis i l'opinió pública li interdeixen de posar la mà i d'emplear el seu esforç intel·ligent en tota l'amplària de la terra acotada i emmurallada.

Si aquest home arribat de nou al món es planyés a Déu, no fóra raó el que li mancava. I cap jutge li faria tort de voler rescindir un contracte establert a base d'una obligació vital i de cap dret en canvi.

El principi de la propietat privada està, doncs, renyit amb el manament evangèlic del treball obligatori...

Si cal que treballem per força, què menys

LA POR

—Em sembla que també ens faran pagar l'impost de solteria!

ELS DECIDITS

—Pensa, filla meva, que si fan pagar l'impost als solters penjo els hàbits i em caso!

que demanar els lliures mitjans per tal d'acomplir aquest deure?

Que mai ningú pugui apropiari-se del resultat del meu esforç, ni posseir a priori els elements d'aplicació d'aquest treball. Que al davant de l'home s'obri tota la terra, lliure en el mateix grau que ho són el mar i el sol i l'aire. Altrament que no es parli de lliibertat ni de lliure albir...

Quan Ricard fixà la teoria de la renda varen daurar-se amb un bany de ciència les cadenes que ens lligaven, no a la terra, sinó als seus propietaris. Per això el llibre de Karl Marx resulta la més càlida i ajustada fletomia contra la teologia social. Oposem aquest Antic-Crist marxista al Crist de l'Església de Roma.

Quan Henry George demanava que es desapareixin a tots els homes "ocasions naturals" per a l'acompliment del deure de treballar, es referia únicament a la terra. Parlava el gran fisiòcrata, amb un pregon sentit de la doctrina bíblica, perquè la terra es obra

de Déu i per això mateix propietat de tots els homes.

Però les activitats humanes han pres ara més ampla i alterosa volada i l'esclavatge ha esdevingut més sensible encara i més dolorós, i l'antinòmia, treball sense dret, sembla avui més insoluble.

***

Hi ha potser en les idees que s'han elaborat a l'entorn de l'existència humana un error essencial, molt semblant al que patiren els antics filòsops i astrònoms al considerar el sistema planetari.

Amb Aristòtil i Ptolomeu, el món antic fins a l'Edat Mitjana, cregué que la Terra era el centre de l'Univers, i amb els humanistes, que l'home era el centre absolut del planeta que l'hostatja.

Copèrnic convertí el concepte de la terra en el d'una volva insignificant entre la multitud de mons que giravoltaven per l'infinit espai.

També els economistes primitius reteren culte a la teoria homocèntrica i amb el Capital formaren l'atmosfera on es movien i respiraven tots els factors econòmics.

Poc a poc es comprengué que el suprem interès no estava en l'individu, sinó en la col·lectivitat i que els drets no dimanaven del Capital ni de l'home, sinó de principis eternals i immutables.

El socialisme cavià de lloc el centre planetari de l'Economia i el del món social, elaborant el concepte de Treball com a dret i deure i suprema raó de tota societat justa.

I ha resolt l'antinòmia bíblica i ha redimit a l'home el "pecat original" creant un nou món ideal, on tots poguem aplicar les nostres activitats productores i creadores.

GLICINI

Enterrament civil

El passat dimecres, dia primer d'abril, tingué lloc l'enterrament civil de Baldomer Julià, nebot del tesorero de la Casa del Poble del districte quint.

Fou una veritable manifestació de dol, que a l'ensem palesava com cada dia són més els amants del lliure pensadorisme.

Presidí el dol nostre volgut amic ex regidor, senyor Fèlix Roure.

El tesorero, senyor Josep Julià, sempre ha estat un exemple de ciutadania i un ferm republicà. L'acompanyem en l'infortunat.

"La Commune"

El dia 18 de març s'acompliren cinquanta quatre anys de la proclamació a París, del primer Govern comunista.

Les gestes de la guàrdia nacional i dels proletaris francesos durant aquelles jornades tràgicament glorioses, no poden evocar-se avui sense que el cor s'ompli d'admiració i agraïment envers els nobles lluitadors, i els màrtirs estòics que sacrificaren la vida per l'emancipació dels homes.

D'entre les magnífiques figures de l'epopeia es destaquen auriolats per la glòria del martiri: Ferrer, Cluseret, Duval, Florens, Vermorel i d'altres que han trobat un sagrari en el cor de cada treballador conscient.

La Commune durà vuit dies només, i en tan breu període, saberen els seus capítols legar al món un testimoni immortal de sublim heroisme i una bella prova sana, justa i previsorà del ço que pot ésser un Estat que es fonamenti en els principis d'igualtat i de justícia social.

Inclinem-nos profundament en aquest aniversari de la Commune, saludant amb el cor ben alt les belles promeses dels jorns que s'acosten, lluminosos...

Tots protestants

Els catòlics es vanten molt sovint de que la seva Església està estesa per tot el món. Nosaltres creiem que el nombre de catòlics és reduïdíssim. Creiem que el noranta nou per cent dels catòlics són protestants. Fixeu-vos en que la paraula protestant indica l'acció de protestar. Quin és el catòlic que no protesta? Quan es parla de la confessió, la majoria dels catòlics protesten—i fan bé—dient: "Perquè tinc d'anar a explicar les meves coses a un altre ésser com jo?"

En temps de Quaresma sentireu la generalitat de la gent que diu: "Jo menjo carn i peix i el que em dona la gana, i Déu no em preguntarà de que m'he alimentat, sinó com ha estat el meu comportament.

I tenen tota la raó, al nostre entendre.

En sentireu d'altres que protesten d'altres coses: de l'anar a missa, de la pompositat de certs enterraments i de la suma pobresa d'altres, de la caixeta de les ànimes, etc., etc.

Un noranta nou per cent dels catòlics

són protestants. Neguen l'autoritat papal i no creuen en alguns dogmes. Els uns ho són conscientment, com nosaltres, i altres ho són inconscientment, però el cert és que ho són.

No creiem que l'església catòlica tingui el predomini del món. Creiem que per cada catòlic hi ha cent protestants. Aquests protestants varien segons el temps. En temps de Quaresma augmenten. És natural que així sigui. Qualsevol s'acomenta de treballar infadigablement sota el pes d'una explotació inhumana, moltes vegades, i que després et prediquin el bacallà sec.

De l'homenatge a Ganivet

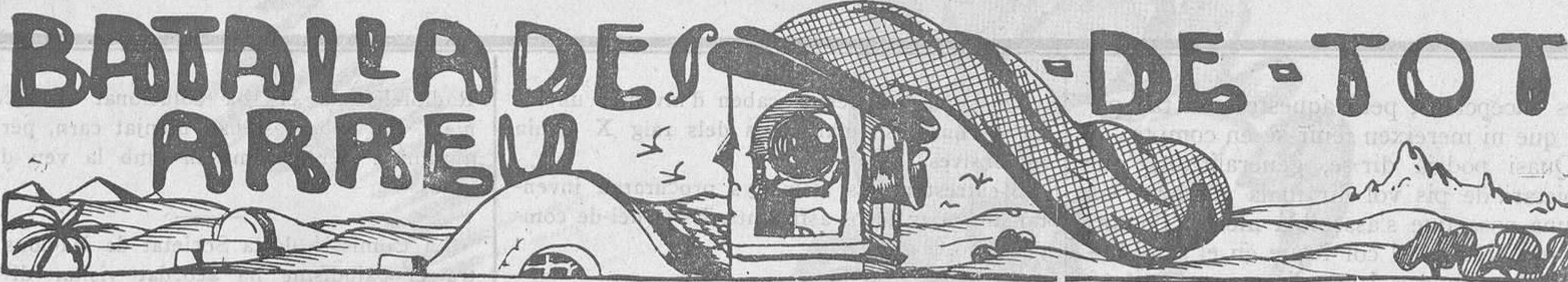
Retallem aquest paragraf d'un article publicat a El Sol, de Madrid, perquè el creiem d'una latent actualitat:

"Ganivet no podia menos de hacer recordar a dos grandes figuras coetaneas suyas: Joaquín Costa y Miguel de Unamuno. Se les recordó como era debido en un homenaje universitario. En algunos momentos parecia que el principal personaje de aquellas honras fúnebres no era el difunto. No todas las oraciones iban hacia el Sur, hacia Gra-

L'ESTABILITAT DE LES COSES

—La veritat és que no es pot estar segur en lloc.

LA MORT DE LORD CURZON

Dóna goig—un goig inefable que esborrona l'ànima, com si l'ànima fos talment una visera carnal—viure aquests dies inicials de la Primavera. Un es sent ressuscitar magníficament com un déu jove, a la vida. I és, precisament en aquests dies, quan els cristians fan morir al seu Crist.

Les matinades tenen una diafanitat meravel-

Lord Curzon

losa, una meravellosa delicadesa de tonalitats: or, malva, blau, verd, rosa, un rosa de carn de dona eixida del bany. Els migdies un càlid to daurat que és visió i sabor alhora. Els captards una suau, dolcíssima, inefable, penombra de color violeta.

Es ara, en aquests temps d'amables iniciacions, d'apollínees resurreccions, quan la mort se'ns presenta més seca, més aspra, més cruel, més inexorable que mai. Es ara, en aquest temps, quan se'ns presenta més incompreensible.

Per això ens ha colpit com mai la nova de que lord Curzon és mort. Us suposem enterats de la seva mort com us suposem enterats de la seva existència. Lo contrari seria ignorància. I la ignorància, avui com mai, és un pecat. Lord Curzon era un dels homes de més fina sensibilitat de la nostra època, un dels homes de més clara intel·ligència, un dels homes de més serè criteri. I un dels temperaments més vitals, és a dir: més inquiet.

Nosaltres publiquem aquestes tres fotografies de lord Curzon, que ens el mostren en tres aspectes de la seva vida.

Com a home de lleis, amb tota la severitat de l'home de lleis, que té la justícia presa en la seva mà. Com a lord, amb tota la prestància i noblesa del títol que avui es cotitza i s'admira més al món. La veritable aristocràcia, la que dóna la pauta a les demés aristocràcies d'Europa—a Amèrica això no existeix—és l'anglesa.

I com a home de lletres, en la seva biblioteca, rodejat de llibres, que són els millors amics, els més nobles amors que pot tenir l'home.

Als nostres polítics no se'ls veu mai retratats en una biblioteca. Tan sols recordem d'un

que ho fes així: el malaguanyat don Josep Canalejas. Dels altres no hi ha que parlar-ne.

EL FEIXISME

A Itàlia—aquest país de formatge i de tenors—s'ha celebrat el sisè aniversari del feixisme. Nosaltres creiem que una cosa tan tris-

El setè aniversari del feixisme

ta no s'ha de celebrar, sobretot ara que està en l'agonia.

El feixisme, que podria ésser una contenció, que havia d'ésser una contenció, no ho ha sigut. Al contrari: ha passat la ratlla. Fugint del mal ha caigut en el mal. Volent evitar el disturbí ha portat el disturbí a Itàlia. Es tot el que s'ha d'agrair a Mussolini. Per això nosaltres no li agraïm. Perquè als malfactors no se'ls ha d'agrair res, ni se'ls ha de glorificar.

SUN-YAT-SEN

Ha mort a Xina Sun-Yat-Sen, el president de la República. La vida de Sun-Yat-Sen ha sigut una vida heroica, com la dels cabdills de les antigues epopeies. Fugitiu, errant pel merave-

Sun-Yat-sen

llos país de vano que és la Xina, entrant triomfant en una ciutat, sortint-ne perseguit, lluitant sempre per l'ideal: un ideal d'amor, de bondat, de justícia.

Ha sigut l'enemic més formidable que ha tingut la tirania.

Descansi en pau!

DE LA DIADA

—He fet un pecat molt gros!
—Ros o moreno?

nada la bella; algunas iban hacia el Norte, como mensajes, camino de Lutecia. Esta misma derivación emocional era honrosa para Ganivet, puesto que le colocaba en la sociedad espiritual de los hombres escogidos con quienes él podía alternar, y que sintieron como él el drama de España.”

GANDESA

El dia 25 del passat mes de març tingué lloc en aquest poble l'enterrament civil de l'acèrrim republicà i lliure pensador Jaume Fontanet (a) Gandoi.

Fou una veritable manifestació de l'acompanyant el cadàver fins al Cementiri lliure on es donà sepultura al què fou exemple de ciutadania i de llibertat.

Descansi en pau!

El corresponsal.

Els propietaris de pisos

Qualsevol mal nom em semblaria menys insultant que el de: "propietari de pis".

Els són la causa d'aquesta asquerositat de barraques que deformen els contorns de la nostra ciutat i són la causa, també, de moltes altres misèries que hem de veure pels recons de la ciutat.

Naturalment que hi ha les seves dignis-

simes excepcions, però aquestes són tan poques que ni mereixen tenir-se en compte.

Quasi podria dir-se, generalitzant, que propietari de pis vol dir mala animeta, vol dir una cosa que s'assembla molt a l'home, però que li falta el cor i que en el seny només hi té números i somnis que quantitats, arrencades vilment dels que no poguent pagar han de passar pel deshauci.

Algun temps els lladres sortien al camí ral i per a robar es jugaven la vida. Avui el món s'ha modernitzat i es pot fer molt bé de lladre des de darrera un despatx o tenint, senzillament, un parell de cases a qualsevol carrerot de la ciutat.

Els pobres, pateixen cada vegada que senten a dir: "Hi ha escassetat de pisos." I els propietaris riuen salvatginament, pensant: "Apujaré més el lloguer."

I moltes d'aquestes bestioletes són de la cofradia X, de qualsevol casa benèfica i religiosa—que això és imprescindible, una casa benèfica que no sigui catòlica diu que no pot ésser—i alguns propietaris escanyapobrets són de les Conferències de Sant Vicents Paul.

De la seva animeta no en donaríem pas mig cèntim pagat a plaços. Porten el nom que es mereixen: "propietaris de pisos", que Déu-n'hi-dó del que vol dir.

REPICS

En l'última sessió de l'Ajuntament es decidí que per a obsequiar el cor suís "Manneschor", la vinguda del qual ha estat anunciada pel cònsol d'aquell país, s'hi destinin 2.500 pesetes per obsequis, rams i toies.

Dos savis francesos acaben d'inventar un filtre perquè les emanacions dels raig X siguin inofensives.

Mentrestant els alemanys procuraran inventar uns nous gasos asfixiants. Es la llei de compensació.

Semenof s'aixeca novament contra els soviets. Som capaços de veure el comunisme per terra.

Trotsky marxa; Stalin el persegueix. Tot això és d'un efecte teatral que no necessita claca. Però podria ésser que acabés amb una xulada.

El Destí de Déu, o la Naturalesa o com vulgueu, és un rampellut. Quan s'engresca amb els terratrèmols us dona terratrèmols a tort i a dret. Quan les embeta per inundacions, ofega a mitja humanitat. Ara les ha donades pels descarrilaments i els ciclons, i amb pocs dies se n'han registrat varis.

No han d'ésser bojós els homes si la llei natural que els governa també ho és.

Ens sembla que les Rambles a la llarga o a la curta se'ns moriran, perquè ja fa més de dos anys que estan malaltes, i ja ho diu l'adagi: "Malaltia llarga, parenta de la mort".

Si sabéssim que havien de morir aniríem a buscar qualsevol mossèn Caragillo que els dongués el passaport. Però les Rambles són més sensuais que no pas religioses i mossèn Caragillo no hi podria res.

Aquesta Quaresma—com les Quaresmes passades i les que vindran—no hem fet abstinència de carn, però hem sentit molta radiotelefonía. Diem això perquè—està clar—els capellans no poden anar al Liceu ni veure segons quines òperes i operetes, però la santa

Radiotelefonía els ha solucionat el inconvenient. No sabem si han menjat carn, però segurament s'entusiasmaven amb la veu de les típles.

La Comissió de la Societat de Nacions contra el paludisme ha acordat visitar diversos països, entre els quals figura Espanya.

Està molt bé que la Societat de Nacions es preocupi de la nostra salut pública i li agraïrem que de passada es preocupés de quelcom més.

Els estudiants de París després de varies reunions en el barri llatí han acordat la vaga de vint-i-quatre hores.

Mr. Legendre al Journal des Débats creu molt probable que les querelles religioses fortifiquin el catolicisme a França i l'afebleixin a Espanya.

Nosaltres creiem probable que l'acabin a França i l'esmortueix aquí. I si això pot ésser avui que no esperin demà.

Una dona es confessà d'haver comès una falta i que amb el qui l'havia comès no era pas cap infant. El confessor li va donar per penitència que resés un Rosari.

—Mon pare—féu ella—si en resés dos en lloc d'un, és que podria cometre una altra falta?

AQUEST NÚMERO HA PASSAT PER LA PRÉVIA CENSURA MILITAR

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, CARRER del Oim, número 8